

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
ของธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่

Factors Causing Overdue Debts of Debtors in Debt Restructuring Program
Of Kasikorn Bank, Chiang Mai Province

อาณัติ อุตมุล¹ และ พรทิพย์ เขียรธีรวิทย์²
Anut Utamoon¹ and Porntip Tianteerawit²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระ และพฤติกรรมการเข้าร่วมโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ค้างชำระของหน่วยบริหารคุณภาพสินทรัพย์ข้างกลาง ธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการสอบถามลูกหนี้ค้างชำระทั้งหมดจำนวน 500 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และการใช้น้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระโดยใช้ลิเคิตสเกล

ผลการศึกษาพบว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 มีลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จำนวน 500 ราย ต่อมาในเดือนกรกฎาคม 2559 พบว่าเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารร้อยละ 11 ที่เหลือยังเป็นลูกหนี้ที่ยังอยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ร้อยละ 89 ซึ่งลูกหนี้เหล่านี้เป็นลูกหนี้ที่ผ่อนชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขร้อยละ 66 และในจำนวนที่ผ่อนชำระได้ตามเงื่อนไขของธนาคารนั้นลูกหนี้ยังคงมีภาระหนี้กับธนาคารอยู่จำนวนร้อยละ 97 ของลูกหนี้ที่ผ่อนชำระได้ตามเงื่อนไข มีเพียงร้อยละ 3 ที่ชำระหนี้กับธนาคารหมดแล้ว

ลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ต่อเดือน 25,001 - 45,000 บาท ปัจจัยหลักที่ทำให้ลูกหนี้ค้างชำระมากเป็นอันดับ 1 มาจากตัวลูกหนี้ ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดูแลบุคคลในครอบครัวเพิ่มขึ้นและระดับรายได้ของครอบครัวลดลง อันดับที่ 2 มาจากการที่ประเทศประสบภาวะเศรษฐกิจซบเซาและนโยบายของรัฐบาลไม่ส่งเสริมการลงทุนและกระตุ้นการใช้จ่ายต่างๆ

ลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้รับสินเชื่อจากธนาคารกสิกรไทย มีวงเงินสินเชื่อกับธนาคารเฉลี่ยรายละ 3,236,792 บาท โดยส่วนใหญ่ใช้โฉนดที่ดินเป็นหลักประกัน ระยะเวลาการผ่อนชำระเฉลี่ยรายละ 15 ปี ขณะนี้ลูกหนี้มีหนี้ค้างชำระกับธนาคารกสิกรไทยเฉลี่ยรายละ 2,676,990 บาท ลูกหนี้ทุกคนเลือกเงื่อนไขวิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยลดดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยส่วนใหญ่ลดจากสัญญาเดิมเหลือร้อยละ 3 ต่อปี นอกจากนั้นยังเลือกขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไปและการแปลงหนี้ระยะสั้นเป็นระยะยาว หลังจากปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้วลูกหนี้ผ่อนชำระกับทางธนาคารเฉลี่ยรายละ 8,833 บาท ต่อเดือน

คำสำคัญ : ปัจจัยค้างชำระหนี้, การปรับปรุงโครงสร้างหนี้, ธนาคารกสิกรไทย

ABSTRACT

The present study has the objectives to examine the operational status of debt restructuring program implemented by Chang Khlan unit of asset quality management of Kasikorn Bank in Chiang Mai Province, and to explore the causes of overdue debts as well as behavior of overdue debtors in this program. The needed information was collected from 300 pertinent debtors. The analysis was based on the results of descriptive statistics and Likert scale method for ranking the relative importance of causes of overdue debts.

The study on the operation of the debt restructuring program in February 2016 revealed there were 500 overdue debtors in this program. In July 2016, 11 % of these overdue debtors were considered contributors to non-performing loans of the bank while the other 89 % remained in the program. Meanwhile 66 % of overdue debtors in the latter group could make loan repayments according to the established terms and condition in the debt restructuring program. Among those who managed to fulfill their commitment with the terms and condition of this program, 97 % still had outstanding debts with the bank while 3 % had already completely paid off their debts.

On the part of overdue debtors, the study found they were typically male, 39 years old on the average, with bachelor's degree education, self-employed, and earning 25,001 – 45,000 baht monthly income. Their primary cause of overdue debts in most cases was from personal problem namely the increase in expenditure for taking care of the family and the decrease in household income level, and the next important cause was from external source namely the sluggish domestic economic condition and the government policy not encouraging for private and public investment and spending.

The overdue debtors in the debt restructuring program made borrowing from Kasikorn Bank on the average 3,236,792 baht per person, generally used title deed as loan collateral, and had averagely 15 years of loan repayment period. Currently, they had 2,676, 990 baht per person on the average outstanding debts with Kasikorn Bank. All of them chose to accept the debt restructuring term concerning reduction of interest rate and mostly the reduction of the level specified in the original contract down to 3 % annual interest rate. Furthermore, other options taken by the overdue debtors included the extension of loan repayment period and the change from short term loan to long term loan. After entering the debt restructuring program, each debtor paid on the average 8,833 baht monthly loan repayment installment.

Key word : Factors Causing Overdue Debts, debt restructuring, Kasikorn Bank

ที่มาและความสำคัญ

ธนาคารกสิกรไทยเป็นธนาคารพาณิชย์ไทยแห่งหนึ่งที่ทำให้บริการด้านการเงินทั้งเงินฝากและสินเชื่อแก่ประชาชน โดยมีเงินฝากและสินเชื่อสูงเป็นลำดับที่ 4 ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย

ตารางที่ 1 เงินฝากและสินเชื่อของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย

รายชื่อธนาคาร	ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558	
	เงินฝาก	เงินให้สินเชื่อ แก่ลูกหนี้สุทธิ	เงินฝาก	เงินให้สินเชื่อ แก่ลูกหนี้สุทธิ	เงินฝาก	เงินให้สินเชื่อ แก่ลูกหนี้สุทธิ
กรุงเทพ	1,871,061	1,615,612	2,152,553	1,832,164	2,137,446	1,892,308
กรุงไทย	1,884,262	1,654,527	1,992,588	1,640,896	2,039,108	1,718,534
ไทยพาณิชย์	1,820,728	1,669,018	1,890,388	1,711,327	1,884,904	1,758,121
กสิกรไทย*	1,532,588	1,380,089	1,632,227	1,460,424	1,708,594	1,525,220
กรุงศรีอยุธยา	768,390	801,552	843,748	869,829	1,052,072	1,184,913
ธนาชาติ	722,262	728,985	699,735	694,183	670,575	655,855
ทหารไทย	529,663	467,357	571,720	501,983	644,730	551,743
ยู โอ บี	234,868	248,001	268,683	258,221	302,239	283,016
ทีสโก้	265,547	275,052	206,391	251,661	170,502	190,018
ซีไอเอ็มบีไทย	152,273	163,751	184,106	182,655	159,046	228,696
สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย	103,361	99,420	132,422	177,178	104,781	170,602
เกียรตินาคิน	146,125	184,720	99,908	94,879	98,760	83,838
แลนด์แอนด์เฮาส์	109,948	102,215	123,662	113,944	137,300	130,163
ไอซีบีซีไทย	83,735	102,730	90,029	102,553	86,201	96,731
ไทยเครดิตเพื่อรายย่อย	21,757	19,499	24,152	22,207	19,184	41,362
เมกะสาธกพาณิชย์	7,695	13,423	8,787	16,205	26,565	26,821
รวมธนาคารพาณิชย์ ที่จดทะเบียน ในประเทศไทย	10,254,263	9,525,951	10,921,099	9,930,309	11,242,007	10,537,941

แต่อย่างไรก็ตามธนาคารกสิกรไทยก็ยังมีหนี้ด้อยคุณภาพในปี 2556 จำนวน 33,166 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 33,525 ล้านบาทและ 36,067 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2557 และปี 2558 ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.2 ของสินเชื่อรวมในปี 2556 และร้อยละ 2.1 และ 2.2 ในปี 2557 และปี 2558 ตามลำดับ ทั้งนี้ตุ่มมาจากตัวลูกหนี้ เช่น ลูกหนี้มีรายได้ลดลง และทางด้านธนาคารเช่นธนาคารให้สินเชื่อไม่เหมาะสมกับขนาดธุรกิจของลูกค้าธนาคารจึงมีแนวทางแก้ปัญหา เมื่อธนาคารมีหนี้ด้อยคุณภาพ ธนาคารจึงมีมาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแนวทางที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

เมื่อพิจารณาลูกหนี้ที่ค้างชำระของธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่มีหน่วยที่ดูแลสินเชื่อด้วยคุณภาพในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 หน่วย พบว่าหน่วยบริหารคุณภาพสินทรัพย์ถาวรข้างคลานมีหนี้ค้างชำระสูงที่สุด โดย ณ กุมภาพันธ์ 2559 มีลูกหนี้ค้างชำระ 1,342 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 48 ของจำนวนลูกหนี้ที่

ค่างชำระทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่ และมียอดหนี้ค่างชำระ 4,360.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51 ของจำนวนยอดหนี้ค่างชำระทั้งหมด

ตารางที่ 2 หนี้ค่างชำระของหน่วยบริหารคุณภาพสินทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่

หน่วยบริหาร ในจังหวัดเชียงใหม่	หนี้ค่างชำระในจังหวัดเชียงใหม่					
	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559 (สิ้น ก.พ. 2559)	
	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท	ราย	ล้านบาท
1. หน่วย ถนนช้างคลาน เชียงใหม่	1,252 (49%)	3,330.20 (50%)	1,324 (49%)	4,239.30 (51%)	1,342 (48%)	4,360.00 (51%)
2. หน่วย สีแยกสนามบิน เชียงใหม่	821 (32%)	2,487.84 (37%)	910 (34%)	2,955.97 (36%)	936 (34%)	3,091.15 (36%)
3. หน่วย สาขาฝาง เชียงใหม่	185 (7%)	321.62 (5%)	182 (7%)	434.15 (5%)	193 (7%)	460.35 (5%)
4. หน่วย สาขาสันป่าตอง จอมทอง แม่แจ่ม เชียงใหม่	305 (12%)	543.72 (8%)	293 (11%)	627.03 (8%)	302 (11%)	647.31 (8%)
รวม	2,563 (100%)	6,683.37 (100%)	2,709 (100%)	8,256.46 (100%)	2,773 (100%)	8,558.92 (100%)

จากการรายงานโครงการปรับโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย พบว่า หน่วยบริหารคุณภาพสินทรัพย์ช้างคลาน เชียงใหม่ มีเขตการดำเนินงานครอบคลุมพื้นที่ 17 สาขาครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 16 สาขา อำเภอแม่ริม จำนวน 1 สาขา และอำเภอสันทราย จำนวน 1 สาขา มีลูกหนี้ทั้งหมด 1,342 ราย เป็นลูกหนี้ปกติ จำนวน 378 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.17 เป็นลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว จำนวน 500 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.26 และเป็นลูกหนี้ที่เป็นหนี้เสีย จำนวน 464 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.57 จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่เข้าร่วมกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และมีแนวโน้มว่าลูกหนี้ปกติจำนวนมากที่อาจไม่สามารถผ่อนได้ตามเงื่อนไขธนาคารและต้องเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในอนาคต ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค่างชำระของลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง นอกจากนั้นยังศึกษาถึงพฤติกรรมการเข้าร่วมโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ธนาคารกสิกรไทย ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อธนาคารกสิกรไทย นำผลที่ได้จากการศึกษาไปวิเคราะห์วางแผนในการให้ความช่วยเหลือการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ ตลอดจนหามาตรการป้องกันการเป็นหนี้ค่างชำระของลูกหนี้ธนาคารกสิกรไทย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค่างชำระของลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่
- 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเข้าร่วมโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ค่างชำระธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของหน่วยบริหารคุณภาพสินทรัพย์ ช้างคลาน ทั้งหมด 17 สาขา ธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 500 ราย โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้คือ

1. การศึกษาการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้แก่จำนวนลูกหนี้ หนี้ที่ค้างชำระ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย ใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. การศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของลูกหนี้ หน่วยบริหารคุณภาพสินทรัพย์ช้างคลาน ธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ได้แก่

1) ด้านลูกหนี้ ประกอบด้วย การนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ค่าใช้จ่ายในการดูแลบุคคลในครอบครัวเพิ่มขึ้น การมีหนี้สินอื่นทั้งในและนอกระบบ ระดับรายได้ของลูกหนี้ลดลง และมีเจตนาไม่ชำระหนี้

2) ด้านธนาคาร ประกอบด้วย การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารกสิกรไทยอย่างต่อเนื่อง ระบบการให้สินเชื่อ และการกลั่นกรองของธนาคารกสิกรไทยไม่ดี ระยะเวลาและเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้ต่อเดือนของธนาคารกสิกรไทย ไม่มีความเหมาะสมกับวงเงินสินเชื่อ และระบบการติดตามหนี้ของธนาคารกสิกรไทยไม่มีประสิทธิภาพ

3) ด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย ภาวะเศรษฐกิจซบเซา นโยบายของรัฐบาลไม่ส่งเสริมการลงทุน และกระตุ้นการใช้จ่ายต่างๆ เกิดการเลียนแบบการไม่ชำระหนี้ และภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง แผ่นดินไหว

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของลูกหนี้ โดยให้ลูกหนี้ที่อยู่ในกระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระโดยใช้ลิเคิทสเกล 5 ระดับ

นอกจากนี้ยังทำการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของลูกหนี้จำแนกตามอาชีพ และรายได้ โดยใช้สถิติค่า t (t-test)

3. การศึกษาพฤติกรรมการเข้าร่วมโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ค้างชำระ ประกอบด้วยวงเงินสินเชื่อเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย หลักประกันเงินกู้ จำนวนยอดที่ต้องผ่อนชำระต่อเดือน ระยะเวลาในการผ่อนชำระ จำนวนหนี้ค้างชำระกับธนาคารกสิกรไทย เงื่อนไขที่เลือกในการเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย ระยะเวลาที่เข้าสู่โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย จำนวนงวดที่ต้องผ่อนชำระหนี้กับธนาคารกสิกรไทย หลังจากที่ได้เข้าสู่โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระหนี้ต่อเดือนหลังจากที่ได้เข้าสู่โครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว ความพึงพอใจต่อโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทยเชียงใหม่ และการเข้าร่วมโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับธนาคารอื่น

การวิเคราะห์ข้อมูลห้วข้อนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการศึกษา

1) ผลการดำเนินการของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่

หน่วยบริหารคุณภาพสินทรัพย์ ถนนช้างคลาน ธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนหนี้ค้างชำระมากที่สุดในจังหวัดภาคเหนือ โดยมีลูกหนี้ค้างชำระในปี 2557 จำนวน 2,563 ราย ยอดหนี้ 6,683.37 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 2,773 ราย มูลค่า 8,558.92 ล้านบาท ณ กุมภาพันธ์ 2559 ซึ่งหน่วยบริหารคุณภาพสินทรัพย์ถนนช้างคลานมียอดหนี้ค้างชำระสูงที่สุด จำนวน 1,342 ราย ในจำนวนนี้เป็นลูกหนี้ปกติจำนวน 378 ราย หนี้เสียของธนาคาร 464 ราย และเป็นลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้จำนวน 500 ราย ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2559 ลูกหนี้ที่ยังอยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน 446 ราย แบ่งเป็นลูกหนี้ที่ผ่อนชำระได้ตามเงื่อนไข จำนวน 295 ราย และในจำนวน 295 ราย สามารถผ่อนชำระหนี้หมดแล้วจำนวน 10 ราย ที่เหลือยังมีภาระหนี้กับ

2) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 39 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เช่น ขายของชำ จำหน่ายวัสดุก่อสร้าง และมินิมาร์ท เป็นต้น มีรายได้ต่อเดือน 25,001 - 45,000 บาท สำหรับลักษณะที่อยู่อาศัยในปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่มีบ้านของตนเอง โดยเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน แต่มีสมาชิกที่ไม่ได้ทำงานโดยเฉลี่ย 1 คน

3) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของลูกหนี้ธนาคารกสิกรไทย

ปัจจัยที่ทำการศึกษาลูกหนี้ส่วนใหญ่มีผลต่อการค้างชำระหนี้ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยด้านลูกหนี้มีผลสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย คือ 1) ค่าใช้จ่ายในการดูแลบุคคลในครอบครัวเพิ่มขึ้น 2) ระดับรายได้ของครอบครัวลดลง และ 3) การมีหนี้สินอื่นทั้งในและนอกระบบ อันดับที่ 2 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย คือ 1) ภาวะเศรษฐกิจซบเซา 2) นโยบายของรัฐบาลไม่ส่งเสริมการลงทุนและกระตุ้นการใช้จ่ายต่างๆ และ 3) เกิดการเปลี่ยนแปลงการไม่ชำระหนี้ อันดับที่ 3 ปัจจัยด้านธนาคาร ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย คือ 1) ระยะเวลาและเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้ต่อเดือนของธนาคารกสิกรไทย ไม่มีความเหมาะสมกับวงเงินสินเชื่อ 2) การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารกสิกรไทยอย่างต่อเนื่อง และ 3) ระบบการให้สินเชื่อ และการกลั่นกรองของธนาคารกสิกรไทยไม่ดี มีผลระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระจำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้ที่มีรายได้ประจำ (พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ ราชการ) มีความเห็นว่าปัจจัยด้านลูกหนี้มีผลมากเป็นอันดับ 1 ซึ่งประกอบด้วย การนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ค่าใช้จ่ายในการดูแลบุคคลในครอบครัวเพิ่มขึ้น การมีหนี้สินอื่นทั้งในและนอกระบบ แต่ผู้ที่มีรายได้ไม่ประจำ (ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เช่น ขายของชำ จำหน่ายวัสดุก่อสร้าง และมินิมาร์ท) มีความเห็นว่าปัจจัยที่มีผลมากเป็นอันดับ 1 ซึ่งประกอบด้วย ภาวะเศรษฐกิจซบเซา นโยบายของรัฐบาลไม่ส่งเสริมการลงทุนและกระตุ้นการใช้จ่ายต่าง ๆ ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้งแผ่นดินไหว เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของลูกหนี้ธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ประจำและกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่

ประจำมีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 3 ปัจจัย คือ ด้านลูกหนี้(ยกเว้นการนำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์) ด้านธนาคาร(ยกเว้นการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารกสิกรไทยอย่างต่อเนื่อง ระบบการให้สินเชื่อและการกั้นกรองของธนาคารกสิกรไทยไม่ดี ระยะเวลาและเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้ต่อเดือนของธนาคารกสิกรไทยไม่เหมาะสมกับวงเงินสินเชื่อ) และด้านอื่น ๆ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่ประจำ ให้คะแนนสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ประจำ

ปัจจัยที่มีผลต่อการก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระจำแนกตามรายได้ พบว่าผู้มีรายได้ไม่เกิน 35,000 บาทต่อเดือน และผู้รายได้มากกว่า 35,000 บาทต่อเดือน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือเห็นว่าปัจจัยด้านลูกหนี้มีผลอันดับ 1 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของลูกหนี้ ธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 35,000 บาทต่อเดือนและกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 35,000 บาทต่อเดือนมีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 3 ปัจจัย คือ ด้านลูกหนี้(ยกเว้นการมีหนี้สินอื่นทั้งในและนอกระบบ) ด้านธนาคาร(ยกเว้นระยะเวลาและเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้ต่อเดือนของธนาคารกสิกรไทย ไม่มีความเหมาะสมกับวงเงินสินเชื่อ) และด้านอื่น ๆ(ยกเว้นภาวะเศรษฐกิจซบเซา นโยบายของรัฐบาลไม่ส่งเสริมการลงทุนและกระตุ้นการใช้จ่ายต่างๆ)โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 35,000 บาทต่อเดือน ให้คะแนนสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 35,000 บาทต่อเดือน

4. พฤติกรรมการเข้าร่วมโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ค้างชำระ

ลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้รับสินเชื่อจากธนาคารกสิกรไทย มีวงเงินสินเชื่อกับธนาคารเฉลี่ยรายละ 3,236,792 บาท โดยส่วนใหญ่ใช้โฉนดที่ดินเป็นหลักประกัน ระยะเวลาการผ่อนชำระเฉลี่ยรายละ 15 ปี ขณะนี้ลูกหนี้มีหนี้ค้างชำระกับธนาคารกสิกรไทยเฉลี่ยรายละ 2,676,990 บาท ลูกหนี้ทุกคนเลือกเงื่อนไขวิธีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยลดดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยส่วนใหญ่ลดจากสัญญาเดิมเหลือร้อยละ 3 ต่อปี นอกจากนั้นยังเลือกขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไปและการแปลงหนี้ระยะสั้นเป็นระยะยาว หลังจากปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้วลูกหนี้ผ่อนชำระกับทางธนาคารเฉลี่ยรายละ 8,833 บาทต่อเดือน

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ลูกหนี้ที่อยู่ในโครงการจำนวน 500 ราย ส่วนใหญ่ปฏิบัติตามเงื่อนไขร้อยละ 89 และยังผ่อนชำระกับทางธนาคารอยู่ โดยลูกหนี้กลุ่มนี้เลือกเงื่อนไขลดอัตราดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้และขยายระยะเวลาชำระหนี้ ลูกหนี้เหล่านี้มีความพึงพอใจต่อโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในระดับมากถึงร้อยละ 72 ของลูกหนี้ทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

1.) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านลูกหนี้มีผลต่อการชำระหนี้มากที่สุด ดังนั้นธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ ควรดูแลและให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ค้างชำระ เช่น ลดอัตราดอกเบี้ย ขยายเวลาการผ่อน

ชำระหนี้ และมีการติดตามการผ่อนชำระของลูกค้าอย่างใกล้ชิด เพื่อทางธนาคารจะได้ให้ความช่วยเหลือลูกค้าได้ทันทีที่ลูกหนี้เริ่มมีปัญหา

2) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระจำแนกตามอาชีพพบว่าผู้ที่มีรายได้น้อยไม่ประจำ ได้แก่ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือ ภาวะเศรษฐกิจของประเทศซบเซา ดังนั้น ธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ ควรศึกษาข้อมูลของลูกค้าเชิงลึกในธุรกิจที่ลูกหนี้ประกอบกิจการ และศึกษาภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีการตรวจเยี่ยมลูกค้าเป็นประจำให้คำปรึกษาแนะนำการดำเนินธุรกิจของลูกค้าอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ธุรกิจของลูกค้าดำเนินต่อไปได้ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจผันผวน

3) จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเลือกเข้าร่วมโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ลูกหนี้เลือกการลดดอกเบี้ยในสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และขยายระยะเวลาการชำระหนี้มากที่สุด ดังนั้นธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ ควรพิจารณาถึงความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ลูกหนี้แต่ละรายก่อนที่จะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขการผ่อนชำระหนี้ต่อเดือนให้เหมาะสม เพื่อให้ลูกหนี้สามารถผ่อนชำระหนี้ได้อย่างคล่องตัว และธนาคารกสิกรไทยก็สามารถดำเนินโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำเร็จลุล่วงและมีประสิทธิภาพไปด้วยดีกับลูกหนี้ค้างชำระทุกราย

4) จากการศึกษาพบว่า ลูกหนี้มีความพึงพอใจระดับมากต่อโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารกสิกรไทย ดังนั้นธนาคารกสิกรไทย จังหวัดเชียงใหม่ จึงควรมีโครงการนี้ต่อเพื่อช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้ที่มีปัญหาการผ่อนชำระของธนาคารต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา สังขมณี. (2549). *การจัดการสินเชื่อ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทากสิกรไทย. (2557). *รายงานประจำปี 2557 ธนาคารกสิกรไทย*. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2559 จาก http://m.kasikombank.com/TH/Investors/FinanInfoReports/FinancialReportsAnnual/2014_AR_THALL.pdf.
- จรรยารัตน์ ตระการสิรินนท์. (2540). *ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ของธนาคารพาณิชย์ใน จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ต่อศักดิ์ คำแสน. (2543). *นโยบายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2549). *ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ะ รวมหลักเกณฑ์ ระเบียบ กฎหมาย และคำพิพากษาฎีกา (พ.ศ. 2541-2549)*. กรุงเทพฯ : ธนาคาร.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญบิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นภัสนันท์ สุขเกษม. (2556). *ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูและพักหนี้ เกษตรกรปี 2554*

- ของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอุดรดิตถ์. คณะบริหารธุรกิจ
เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปฐมพร ฉ่ำวิเศษ. (2556). สาเหตุหนี้ค้างชำระของผู้ใช้บริการสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ของธนาคาร
ออมสิน สาขาวังซัน จังหวัดแพร่. การค้นคว้าแบบอิสระ บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เนชั่น.
- วรรณิ แกมเกต. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิขริน สิริอ่อน. (2554). ปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของลูกค้าธนาคารกรุงไทย
จำกัด (มหาชน) สาขารามอินทรา กม. 10 กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์. เศรษฐศาสตร์มหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)
- เสกศักดิ์ จำเริญวงศ์. (2554). การบริหารการเงินธุรกิจและแนวคิดและแนวปฏิบัติ. ปทุมธานี : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์